

XXX lecie IMSiM
20-22 kwietnia 2017, Warszawa

III problemy otwarte na XXX-lecie IMSiM

Jacek Miękiś
Instytut Matematyki Stosowanej i Mechaniki
Uniwersytet Warszawski

Akt 1 Kwazikryształy

Nobel z chemii 2011
Dan Shechtman

David Hilbert 1862 - 1943

23 problemy, 1900 rok

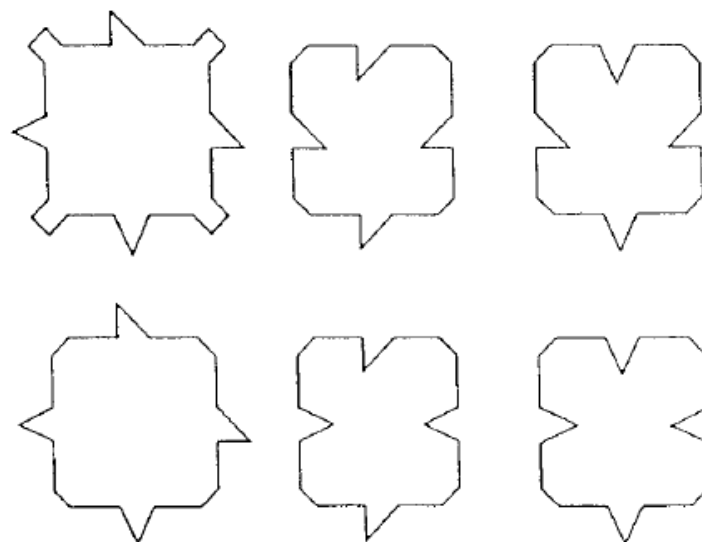
Problem 18 część druga

Czy istnieje wielościan, którym można pokryć przestrzeń
ale TYLKO w sposób nieokresowy ?

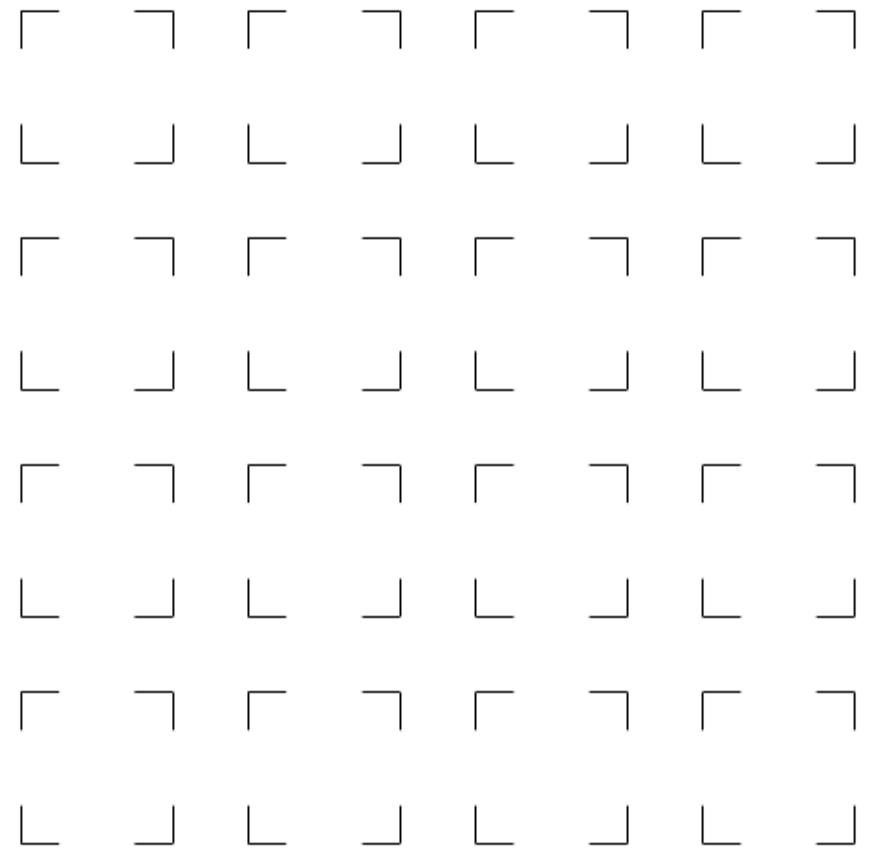

Raphael Robinson 1911 - 1995

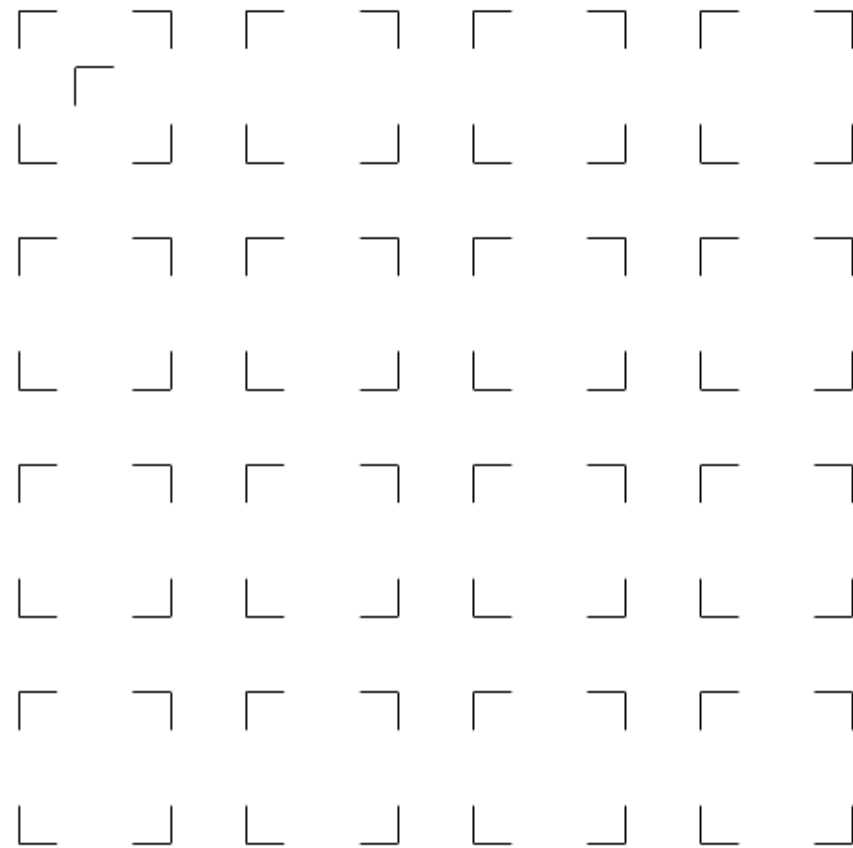
6 (56) kafelków, którymi można pokryć płaszczyznę
ale tylko w sposób nieokresowy, 1971

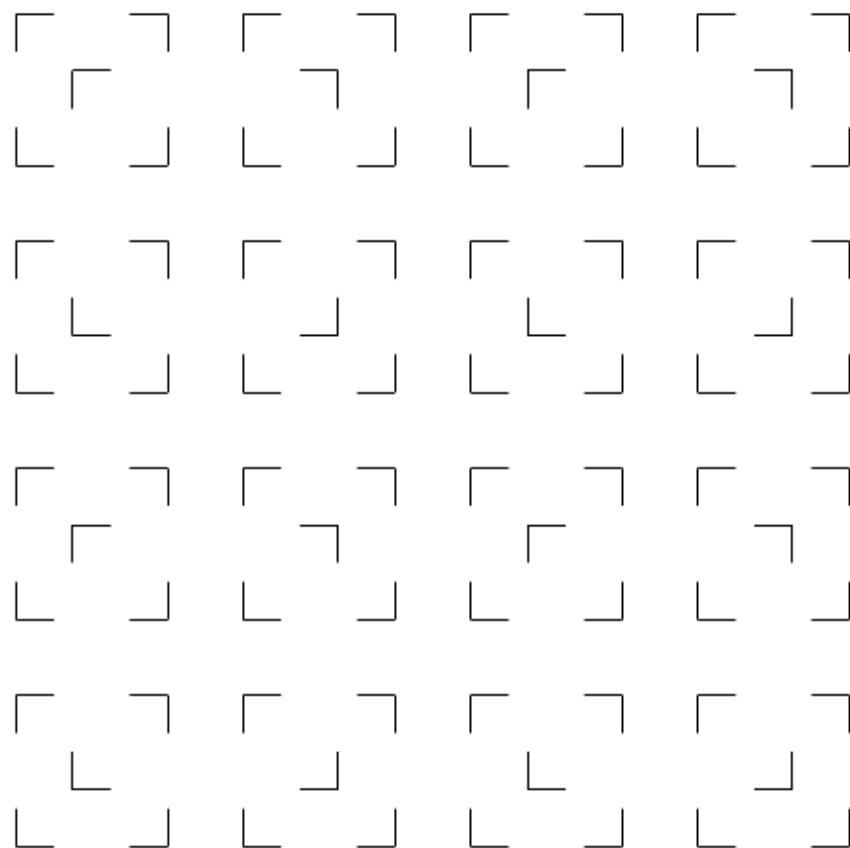
Struktura nieskończonej mozaiki

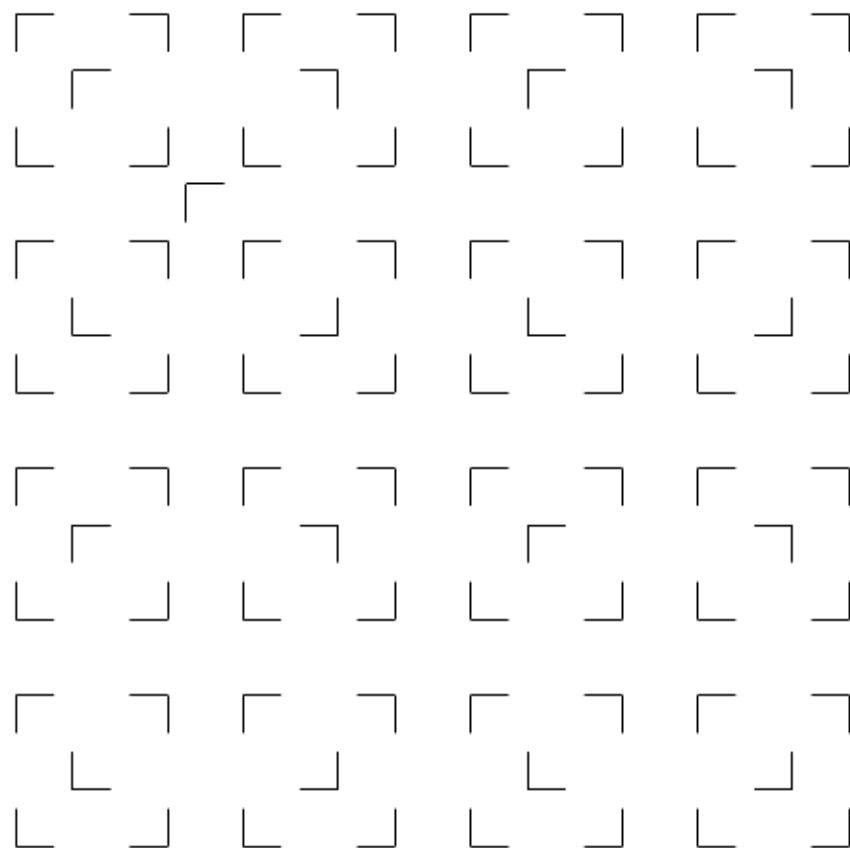
Struktura nieskończonej mozaiki

Struktura nieskończonej mozaiki

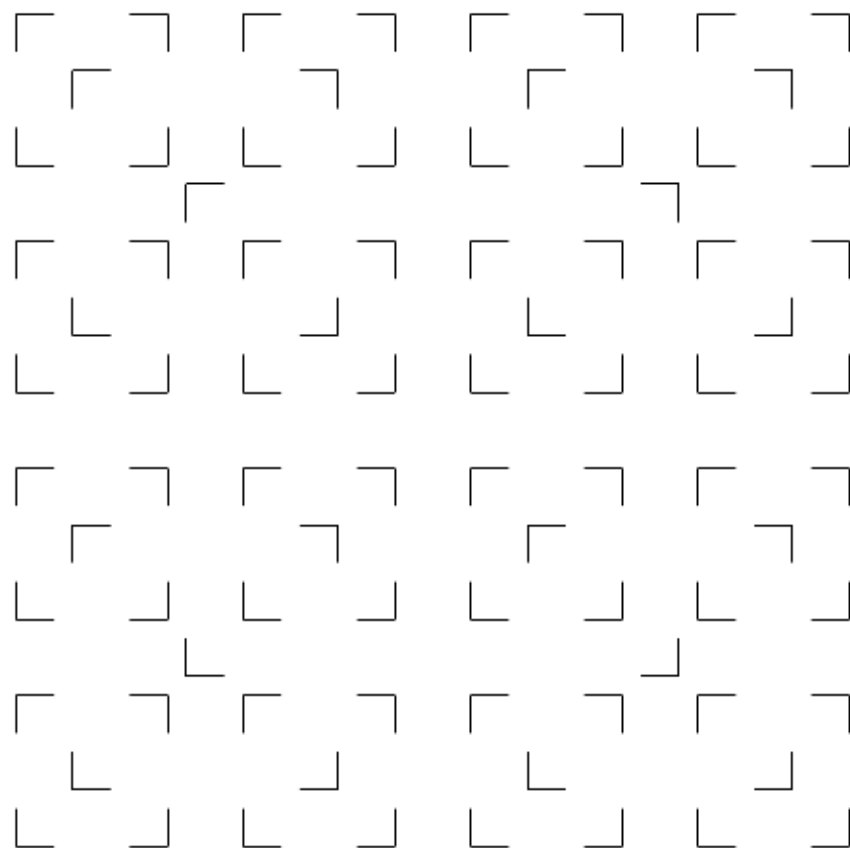

Struktura nieskończonej mozaiki

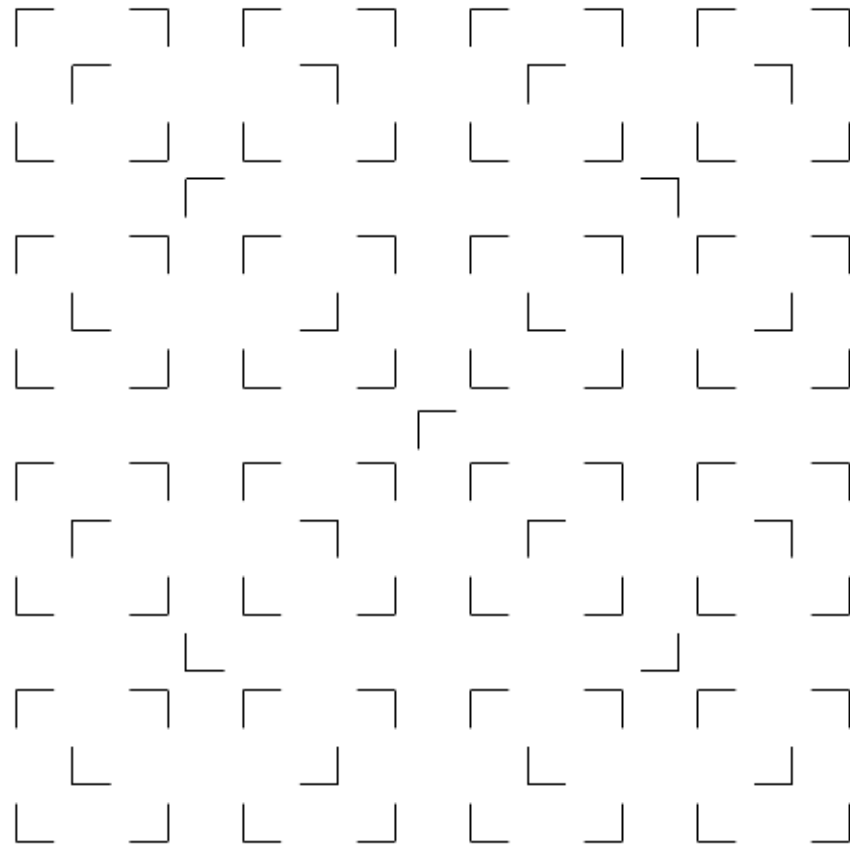

Struktura nieskończonej mozaiki

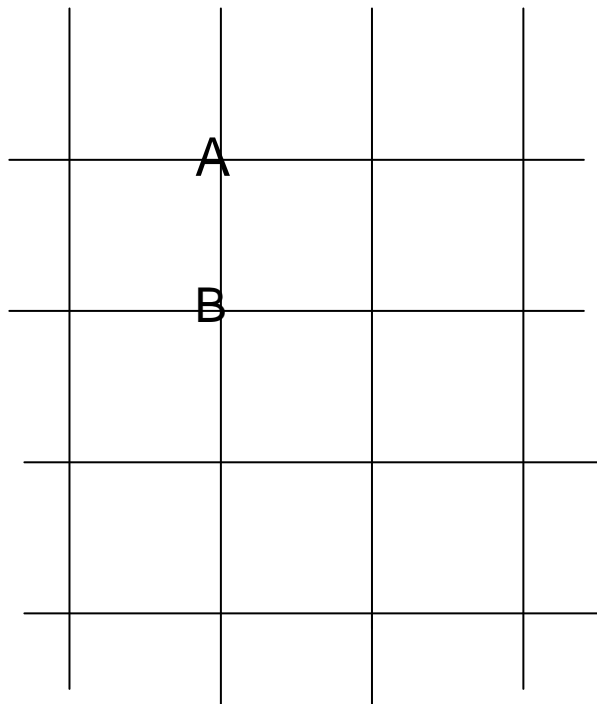
Struktura nieskończonej mozaiki

konfiguracje o okresie 2^{n+1} na podsieci $2^n\mathbb{Z}^2$ $n \geq 1$

globalny porządek z lokalnych reguł

Gaz sieciowy z 56 typami cząstek

dachówki ----- cząstki

oddziaływania:

energia A i B = 0, jeśli A i B pasują do siebie

energia A i B = 1, jeśli A i B nie pasują do siebie

stan podstawowy --- mozaika Robinsona

powyższy model oddziałujących
cząstek nie posiada okresowego
stanu podstawowego

$$\Lambda \subset \mathbb{Z}^d \quad \Omega_\Lambda = \{1, \dots, 56\}^\Lambda$$

Hamiltonian, $H : \Omega_\Lambda \rightarrow \mathbb{R}$

$$\rho(X, T, \Lambda) = \frac{e^{-\frac{H(X)}{T}}}{Q}$$

$\rho(T, \Lambda) \rightarrow \rho(T)$ kiedy $\Lambda \rightarrow \mathbb{Z}^2$

$\rho(T)$ jest tak zwaną miarą Gibbsa

Problem Otwarty I

Skonstruować układ oddziałujących cząstek, dla którego minimalizacja energii swobodnej osiągana jest przez stany równowagowe, tak-zwane miary Gibbsa na przestrzeni konfiguracji, które w odpowiednio niskich temperaturach przypisują prawdopodobieństwo bliskie jedności nieokresowym stanom podstawowym.

Wynik negatywny ale interesujący

Podwajanie okresu, JM, J. Stat. Phys. 1990

Y - mozaika Robinsona

Dla każdego $\epsilon > 0$ istnieje zbiegający do zera ciąg temperatur T_n ,
taki że jeśli $T \leq T_n$, to $\mu_T^Y(X_i = Y_i) > 1 - \epsilon$, $i \in 2^n \mathbb{Z}^2$

Akt 2 Dylemat Więźnia

Kooperowali: Jakub Łącki, Michał Matuszak, Bartosz Sułkowski

Gracze: dwóch podejrzanych

Strategie: Kooperacja, Zdrada

Wyплаты: obniżenie wyroku

	Kooperacja	Zdrada
Kooperacja	3	0
Zdrada	5	1

Jedyna równowaga Nasha = (Zdrada,Zdrada)

Grafy Poissona

Każdą parę wierzchołków łączymy krawędzią z prawdopodobieństwem ε

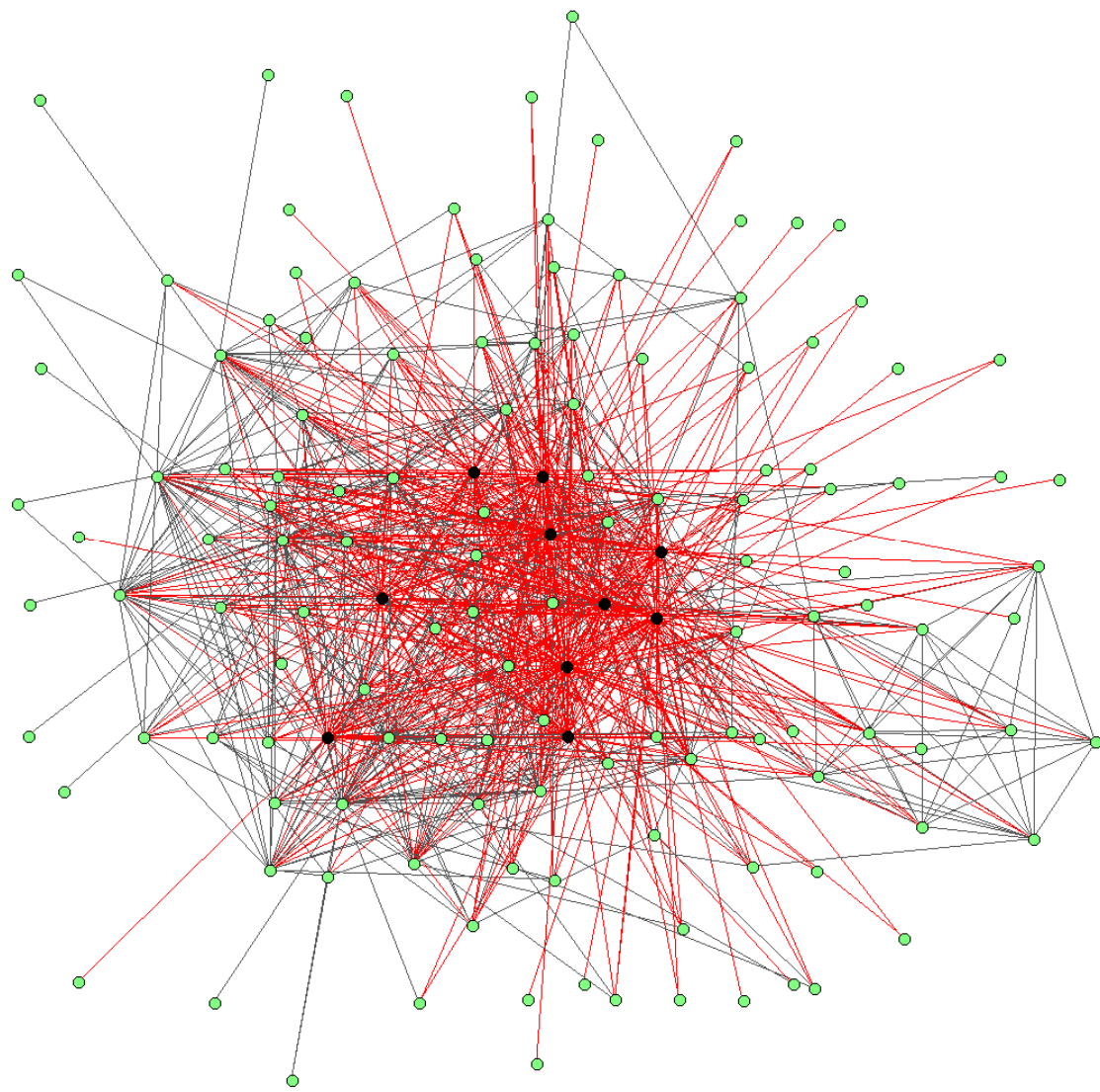
Rozkład stopni wierzchołków jest rozkładem Poissona

Bezskalowe grafy typu Barabasi-Alberty

Reguła preferencyjnego linkowania

Rozkład stopni wierzchołków $\sim k^{-\lambda}$

	C	D
C	1	0
D	T	0

	C	D
C	$1-\gamma$	$-\gamma$
D	$T-\gamma$	$-\gamma$

γ - koszt połączenia

dynamika imitacji najlepszej strategii z otoczenia

średni poziom współpracy w stanie stacjonarnym

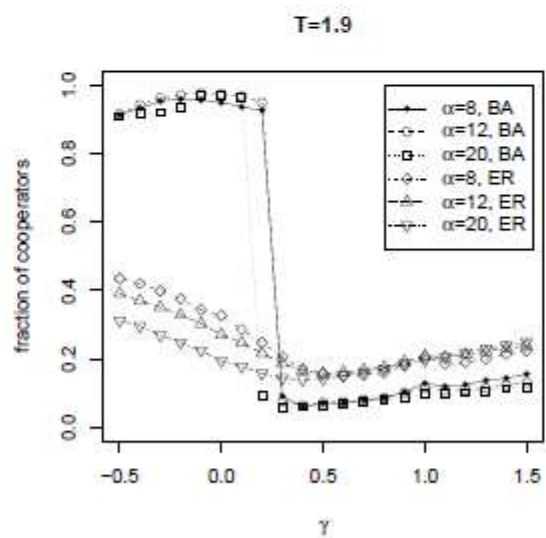
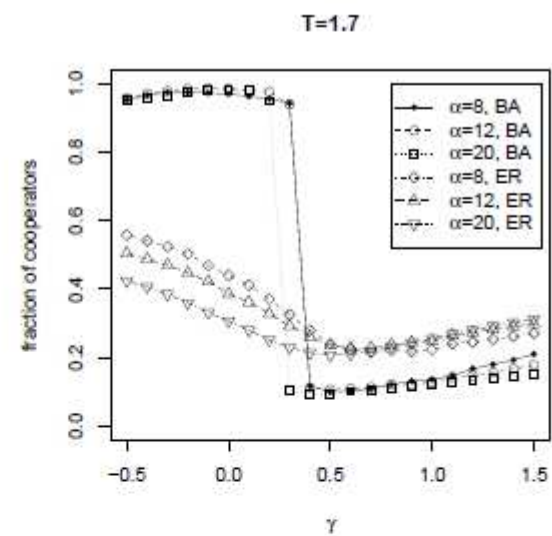
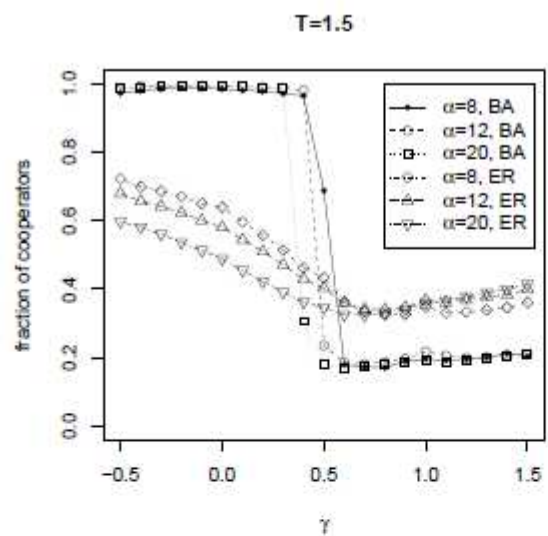

Figure 1: Fractions of cooperators depending on the cost of maintaining a link.

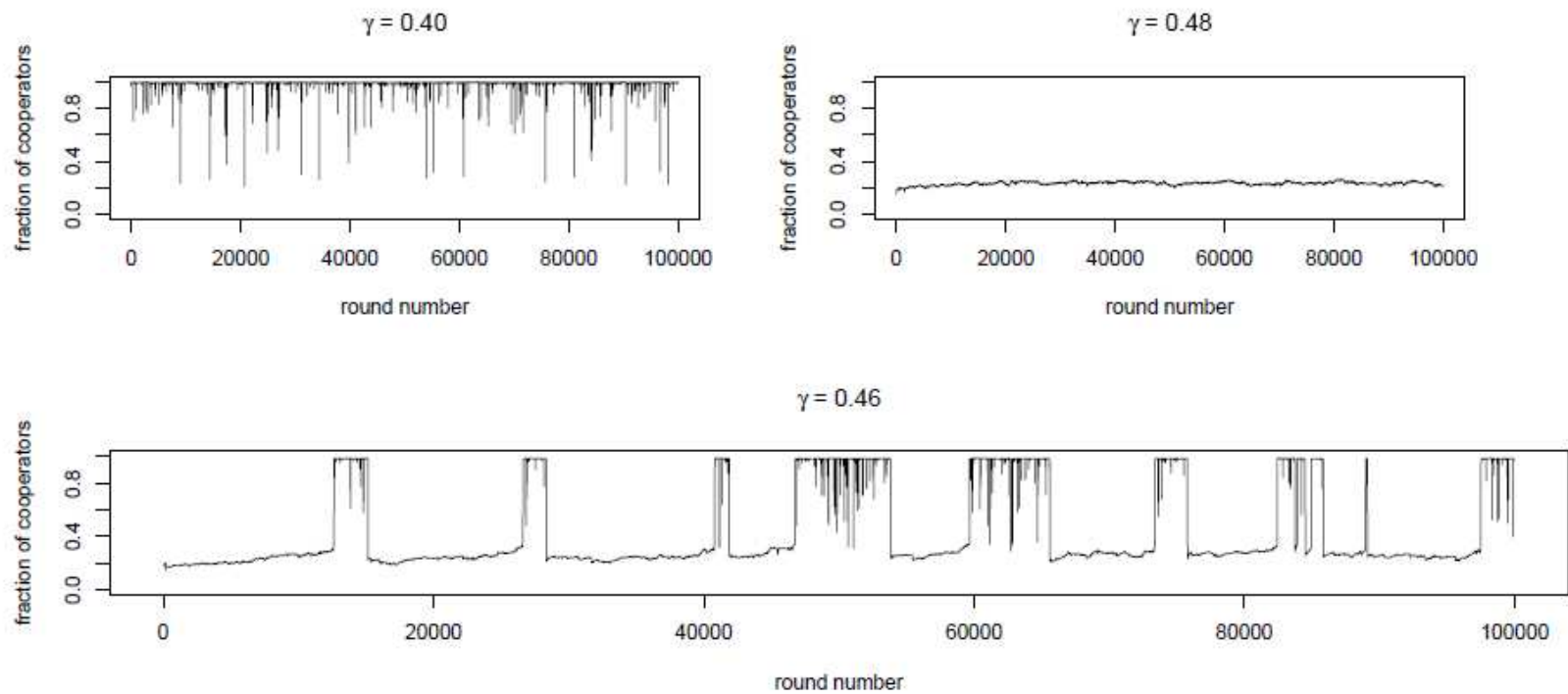

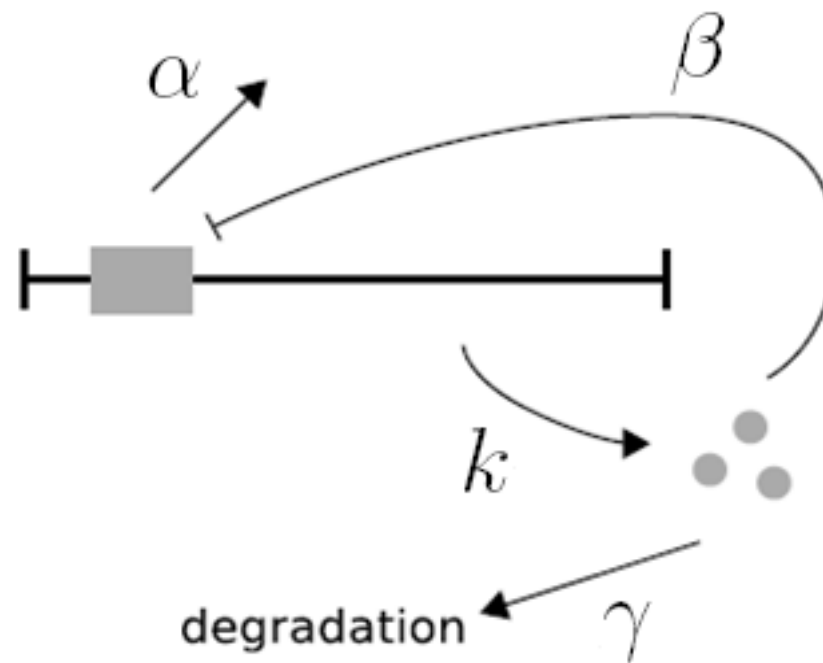
Figure 3: Fractions of cooperators after each round in sample simulations for different values of γ . Barabási-Albert network, $T = 1.5$, average connectivity equal to 12.

Problem Otwarty II

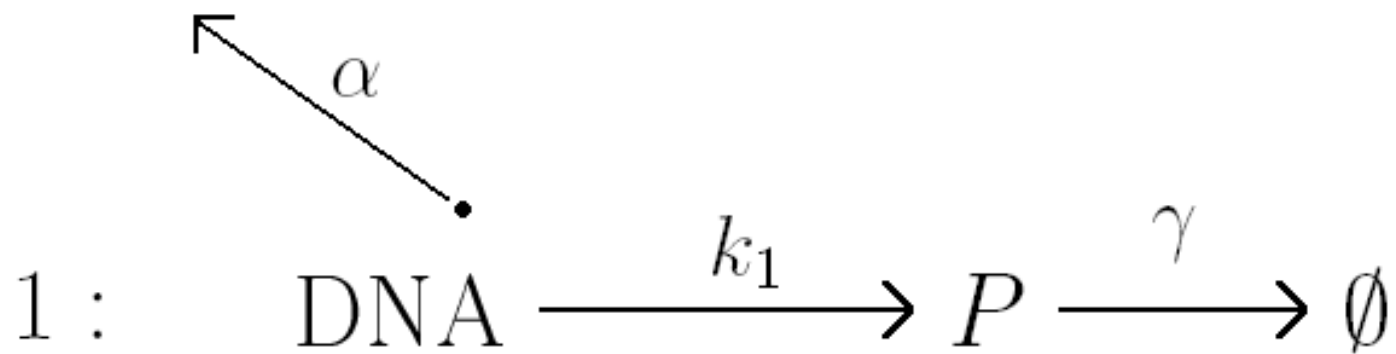
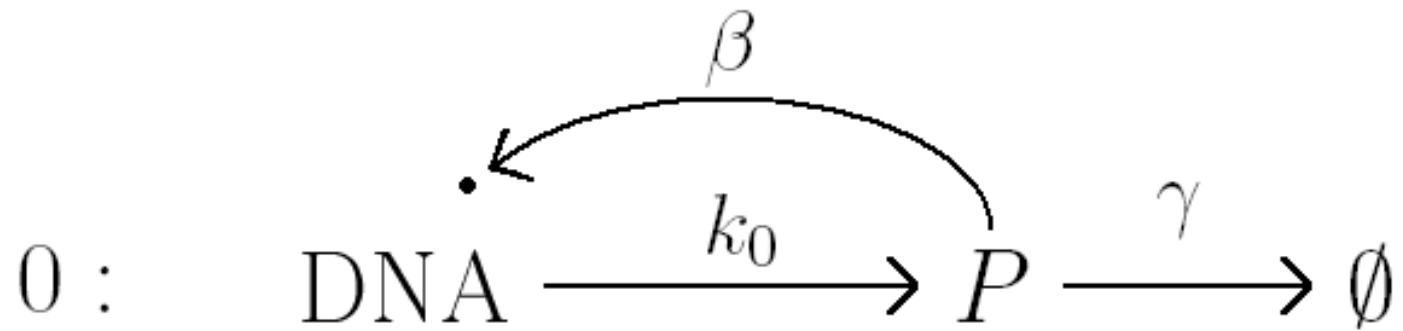
Udowodnij istnienie przejścia fazowego.
Jakiego rodzaju jest to przejście fazowe?

Akt 3 Ograniczający się gen

auto-represja genów w komórkach

Skokowe Procesy Markowa

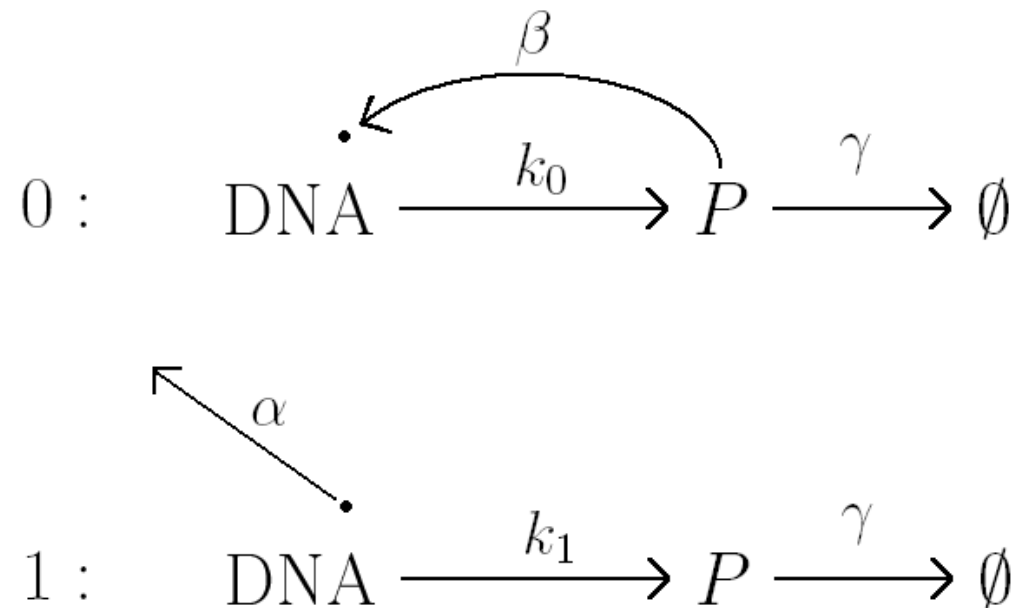

Równania Mistrzów

$f_0(n, t), f_1(n, t)$ prawdopodobieństwo, że w komórce jest n cząsteczek białka i gen jest odpowiednio w stanie 0 lub 1 w czasie t

$$\frac{df_0(n, t)}{dt} = k_0[f_0(n-1) - f_0(n)] + \gamma[(n+1)f_0(n+1) - nf_0(n)] - \beta \cdot n f_0(n) + \alpha f_1(n)$$

$$\frac{df_1(n, t)}{dt} = k_1[f_1(n-1) - f_1(n)] + \gamma[nf_1(n+1) - (n-1)f_1(n)] + \beta \cdot n f_0(n) - \alpha f_1(n)$$

Małe parametry

szybkie przełączanie

małe opóźnienie

$$\alpha = \frac{a}{\varepsilon}, \quad \beta = \frac{b}{\varepsilon} \quad \text{tau} = T\varepsilon$$

Otwarty Problem III

Jak skonstruować rozwinięcie wokół zmiennej Poissona ?

Praca z Jankiem Wehrem wre

zapraszam do współpracy

www.mimuw.edu.pl/~miekisz